

**Професійні можливості та інтеграція для розширення прав і можливостей
спільноти біженців**

ESF-SI-2024-UA-01-0017

Картування та оцінка потреб WP2

D002.002 - Зведений звіт

Підготовлено: IHF як лідер WP2 (на основі звітів країн-партнерів)

Мова інтерфейсу: Англійська версія

**Social
Innovation
Initiative**

Фінансується Європейським Союзом. Погляди та думки, висловлені в цьому матеріалі, належать виключно автору(ам) і не обов'язково відображають позицію Європейського Союзу або Агентства Європейського соціального фонду. Ні Європейський Союз, ні Орган з надання гранту не несуть відповідальності за зміст цього матеріалу.

Co-funded by
the European Union

Таблиця змісту

How to read this document	2
1. Executive Summary	2
2. EU & National Context Overview	5
2.1 <i>EU Overview</i>	5
2.2 <i>Spanish Overview</i>	7
2.3 <i>Polish Overview</i>	8
2.4 <i>Italian Overview</i>	10
2.5 <i>Cross-reading the National Contexts through the EU Lens</i>	11
3. Methodology	13
4. Key Findings	15
4.1 <i>Demographics & social profile</i>	15
4.2 <i>Employment & economic participation</i>	16
4.3 <i>Skills: Language, Digital, Soft/Transversal, Entrepreneurial</i>	17
4.4 <i>Training offer and access</i>	19
5. Training Gaps & Priority Areas	21
5.1 <i>Language for social inclusion and employability</i>	21
5.2 <i>Applied digital skills for work & services</i>	22
5.3 <i>Soft / transversal skills for workforce integration</i>	22
5.4 <i>Entrepreneurial competences and self-employment pathways</i>	23
6. Recommendations for WP3 (Adaptation) and WP4 (Testing)	25
6.1 <i>WP3 – Adaptation and localisation</i>	25
6.2 <i>WP4 – Testing, validation and placement linkages</i>	26
6.3 <i>Policy and sustainability</i>	27
7. References & Source Reports	28
7.1 <i>EU snapshot</i>	28
7.2 <i>Country report – Spain</i>	29
7.2 <i>Country report – Poland</i>	32
7.4 <i>Country report – Italy</i>	34

Як читати цей документ

Цей зведений звіт узагальнює результати чотирьох завершених звітів WP2 – **на рівні ЄС, Іспанії, Польщі та Італії**, підготовлених на основі Спільної методології та **шаблону додатка А (Оцінка потреб та ідентифікація прогалін у навчанні)**. Цитати з'являються в тексті у вихідних звітах для відстеження (наприклад, *VOICE WP2 Report – Spain*). Якщо дані передаються між кількома джерелами, ми вказуємо первинний національний звіт / звіт ЄС; основні джерела даних (Євростат, УВКБ ООН, дані національних статистичних установ) перераховані в розділі 7 і в оригінальних звітах країн.

1. Резюме проекту

Проект VOICE – Vocational Opportunities and Integration for Refugee Community Empowerment (Професійні можливості та інтеграція для розширення можливостей спільноти біженців) – є ініціативою соціальних інновацій ESF+, у відповідь на **ініціативу ЄС «Інноваційні підходи до пом'якшення соціальних наслідків загарбницької війни Росії проти України в країнах ЄС»**.

Його головна мета — сприяти більш плавній соціальній та професійній інтеграції українських біженців шляхом впровадження інноваційних освітніх траєкторій, відкритих освітніх ресурсів та локалізованих моделей навчання, які підвищують працевлаштованість, самостійність та активну участь у розвитку спільноти.

У рамках цього загального плану **Work Package 2 (WP2)** забезпечує **аналітичну основу проекту**. Він встановлює доказову базу, необхідну для подальшої адаптації, пілотування та передачі заходів, передбачених WP3 та WP4. Тому діяльність A002.002 – *Комплексна оцінка потреб та виявлення прогалін у навчанні*— була присвячена проведенню системного аналізу **ситуації, потреб та можливостей** українських біженців в **Іспанії, Польщі, Італії** та на **рівні ЄС**. Робота керувалася **Загальною методологією** (D002.001), підтвердженою на **початковій зустрічі в Брюсселі** та реалізованою за допомогою спільного **шаблону Додатка А** та гармонізованих інструментів дослідження.

Цей Зведений звіт узагальнює результати чотирьох національних звітів (VOICE WP2 Reports – ЄС, Іспанія, Польща, Італія), зіставляючи кількісні показники та якісні висновки, зібрані партнерами. У документі окреслено основні тенденції, спільні риси та відмінності, що формують перспективи

працевлаштування українських біженців у цих різних національних контекстах.

У всіх країнах оцінка підтверджує, що **українські біженці становлять групу висококваліфікованих, вмотивованих і стійких осіб**. Понад дві третини респондентів у національних звітах мають повну середню або вищу освіту, і багато з них мають довоєнний професійний досвід у сфері освіти, адміністрування, охорони здоров'я або ІТ (Звіт VOICE WP2 – *Польща; --Італія*).

Однак, незважаючи на цей сильний людський капітал, траєкторії зайнятості залишаються **крихкими і часто нижчими за рівень кваліфікації**. Постійні бар'єри ?? особливо **недостатнє володіння мовою ?? , обмежене визнання попередньої кваліфікації та труднощі навігації в системах навчання приймаючої країни ??** перешкоджають повній інтеграції. Ці бар'єри посилюються **гендерними обов'язками по догляду**, а в деяких випадках - **невизначеними умовами проживання або догляду за дітьми, які скорочують час**, доступний для структурованого навчання (Звіт VOICE WP2 ?? ЄС).

Однак, незважаючи на потужний людський капітал, траєкторії працевлаштування залишаються **нестійкими та часто нижчими за рівень кваліфікації**. Постійні бар'єри — насамперед **недостатнє знання мови, обмежене визнання попередніх кваліфікацій та труднощі з орієнтуванням у системах навчання країни перебування** — перешкоджають повній інтеграції. Ці бар'єри посилюються через **гендерні обов'язки з догляду**, а в деяких випадках — невизначеність **невизначеними умовами проживання або догляду за дітьми**, що обмежує доступний час для структурованого навчання (VOICE WP2 Report – EU).

Мапування також показує, що **можливості для навчання існують, але залишаються фрагментованими**. Багата екосистема курсів, проектів та ініціатив під керівництвом ГО діє у всіх трьох країнах, але координація, видимість та передача результатів обмежені. Біженці часто покладаються на неформальні мережі або соціальні мережі для визначення варіантів навчання, тоді як місцеві служби зайнятості рідко пропонують індивідуальні рекомендації. Репозиторій соціальних інноваційних ініціатив VOICE WP2 (**VOICE WP2 Repository of Social Innovation Initiatives**) уже каталогізував понад 40 перспективних практик, які демонструють потенціал маломасштабних, орієнтованих на спільноту інтервенцій, однак їхній вплив все ще є географічно нерівномірним.

З цього порівняльного аналізу чітко з'являються чотири **наскрізні потреби**:

1. **Мова для соціальної інтеграції та працевлаштування** - не тільки загальна мовна підготовка, але й *галузеві модулі, орієнтовані на завдання*, і, що сприяють швидшій професійній адаптації та підвищенню впевненості на робочому місці
2. **Прикладні цифрові навички**- здатність використовувати онлайн-платформи вакансій, керувати електронними послугами та ефективно виконувати віддалені або гібридні робочі завдання
3. **М'які та універсальні навички міжособистісного** спілкування, командної роботи та міжкультурної обізнаності, які полегшують адаптацію до нових робочих середовищ
4. **Компетенції підприємництва та самозайнятості** -- фундаментальні знання для перетворення існуючих професійних навичок у можливість для мікро-бізнесу або фрілансу, потреба, озвучена, зокрема, в іспанських та італійських звітах

Ці **чотири стовпи** узгоджуються з загальноєвропейськими доказами щодо інтеграції переміщених фахівців (Звіт *VOICE WP2 - ЄС*), і разом вони формують **навчальні пріоритети** для наступних етапів впровадження.

Нарешті, оцінка підкреслює необхідність **перетворення амбіцій політики на гнучкі, орієнтовані на здобувача моделі навчання**. Ефективні рішення повинні подолати розрив між існуючими компетенціями та вимогами ринку праці приймаючої країни за допомогою **модульного, змішаного та локалізованого навчання**, яке підтримується **цифровими інструментами та партнерськими відносинами з роботодавцями**.

Рекомендації, сформульовані на основі цих даних (зазначені в Розділі 6), слугують дорожньою картою для WP3 щодо розроблення адаптивного навчального контенту (багатомовного, чутливого до гендерних аспектів і побудованого на компетентнісному підході) та для WP4 щодо апробації та перевірки цього підходу на реальних учасниках. У цьому сенсі WP2 не лише визначає потреби, а й створює **концептуальну та практичну основу**, на якій уся програма VOICE зможе забезпечити реальні результати інтеграції по всій Європі.

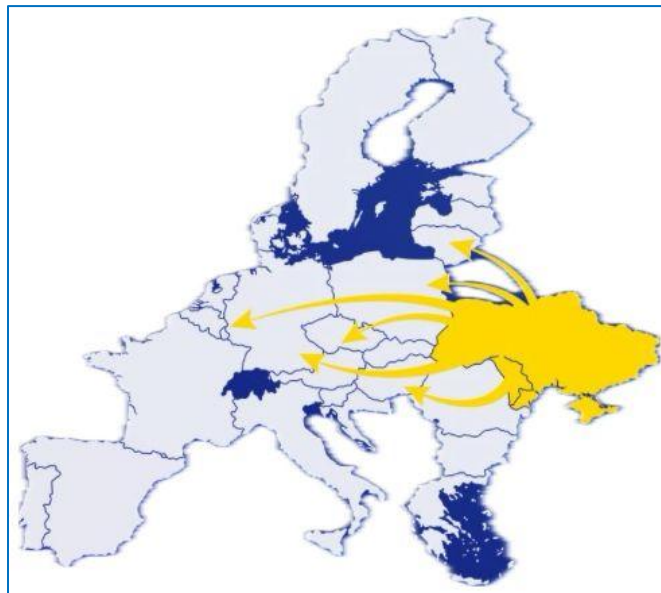

2. Огляд ЄС та національного контексту

2.1 Огляд ЄС

З початку конфлікту в Україні в лютому 2022 року Європейський Союз став основним напрямком для переміщених осіб з України. За даними Євростату (2025), 5,137 млн українців отримали тимчасовий захист у державах-членах ЄС станом на вересень 2025 року, що на +0,8% більше, ніж у травні 2025 року. Серед них 98,4% - громадяни України (Operational Data Report 2025). Найбільшу частку становлять жінки, за ними йдуть неповнолітні та менша група дорослих чоловіків; частка жінок продовжує зростати (Євростат 2025, *Тимчасовий захист осіб, які тікають з України - Щомісячна статистика*). (Звіт VOICE WP2 - ЄС)

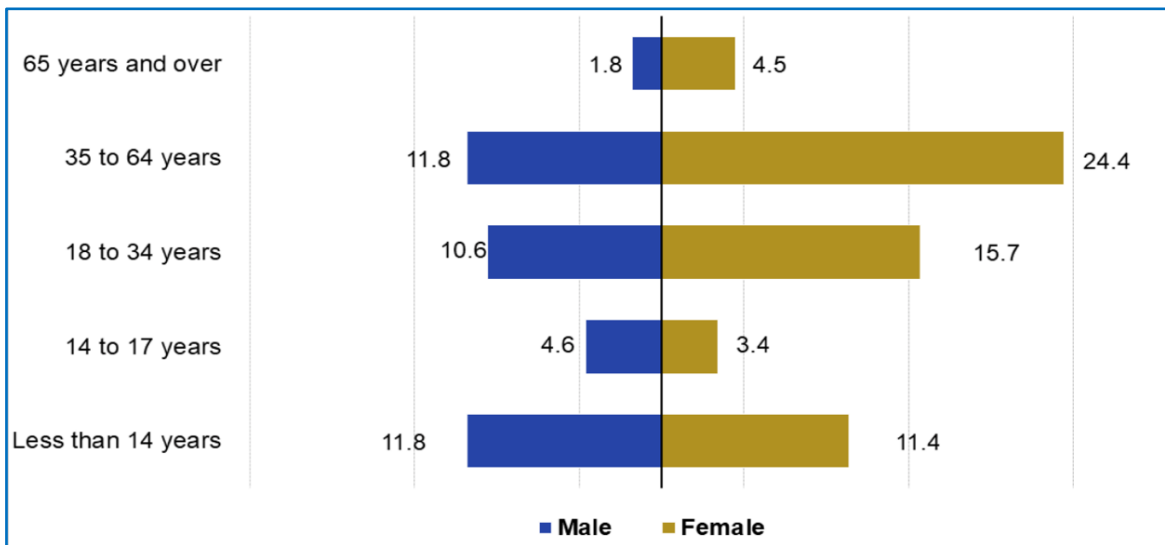
Малюнок 1 -- Міграція переміщених осіб з України до країн ЄС

Джерело: *Внутрішні справи ЄС 2025, Управління міграцією.*

Директива про тимчасовий захист (TPD), активована у березні 2022 року, надає колективний захист і доступ до проживання, медичної допомоги, житла, освіти та ринку праці. У 2025 році Рада ЄС продовжила дію цієї Директиви до 4 березня 2027 року (Council of the EU, 2025a). Ця довгострокова правова база дала змогу мільйонам українців не лише забезпечити безпеку, але й почати працювати, навчатися та інтегруватися у громади країн перебування (Звіт VOICE WP2 – ЄС).

Рисунок 2 - Структура українських бенефіціарів за віком та статтю ЄС, кінець червня 2025 року (%)

Джерело: Євростат 2025 року

Поза рамками екстреного захисту ЄС інвестує у довгострокову інтеграцію.

План дій з інтеграції та включення на 2021–2027 роки передбачає суспільний підхід, що охоплює роботодавців, мігрантські спільноти, громадянське суспільство та органи влади різних рівнів. У межах **Європейського освітнього простору** держави-члени обмінюються кращими практиками з мовного оцінювання, визнання кваліфікацій, міжкультурної комунікації та управління мовним різноманіттям (Звіт VOICE WP2 – ЄС).

Фонд з питань притулку, міграції та інтеграції (AMIF) на 2021–2027 роки з бюджетом €9,88 млрд став ключовим інструментом підтримки ЄС (Migration and Home Affairs, 2025). З 2022 року AMIF фінансує житло, медичну допомогу та програми інтеграції в країнах, які найбільше прийняли переселенців – Польщі, Німеччині та Чехії – а також підтримує мовне та професійне навчання, визнання кваліфікацій і супровід у працевлаштуванні (AMIF, 2024).

Європейський інвестиційний банк (EIB) доповнює ці зусилля кредитом у €58 млн та грантом у €8,5 млн для модернізації системи професійно-технічної освіти в Україні (EIB, 2023), сприяючи як відбудові України, так і підвищенню конкурентоспроможності українських переселенців на ринку праці ЄС.

Попри досягнутий прогрес, залишаються виклики: навантаження на

житловий фонд і школи, нестача педагогів та психологічний тиск, пов'язаний із вимушеним переселенням. Приблизно половина дітей-переселенців досі не охоплена звичайними системами освіти (Council of the EU, 2025a). Водночас українці демонструють вищі за середні показники зайнятості, часто заповнюючи кадровий дефіцит у сфері охорони здоров'я, будівництві, логістиці та ІКТ (EIB, 2023).

Платформа солідарності (Європейська Комісія, 2022, DG HOME) нині виступає центральним хабом для обміну практичною інформацією та координації між інституціями ЄС, МОМ, УВКБ ООН та урядами партнерських країн, зокрема США та Канади.

Багаторівневий підхід ЄС – поєднання захисту, фінансування та координації – формує політичну основу для того, щоб проєкт VOICE зосереджувався на мовній, цифровій та професійній підготовці з метою сприяння інтеграції та працевлаштуванню у державах-членах.

2.2 Огляд ситуації в Іспанії

Іспанія надала тимчасовий захист приблизно 236 тис. громадян України з 2022 року (Government of Spain, 2025). Переважна більшість переселенців — жінки з дітьми на утриманні, з високим рівнем освіти, однак часто вони працевлаштовуються на тимчасові або низькооплачувані посади, що не відповідають їхній кваліфікації (Звіт VOICE WP2 – Іспанія).

Національна відповідь визначається Планом прийому українських біженців, який координується Міністерством інтеграції, соціального забезпечення та міграції у співпраці з автономними регіонами та організаціями третього сектору. Така децентралізована модель забезпечує широке територіальне охоплення, але водночас призводить до регіональних відмінностей в доступі до послуг і координації. Андалусія, де Arrabal-AID та IWS працюють через розвинені партнерські мережі, демонструє більш ефективні результати інтеграції у порівнянні з регіонами, де підтримка менш структурована.

Знання мови залишається ключовим бар'єром для входження на ринок праці. Безкоштовні курси іспанської доступні через державні установи та громадські організації, однак вони часто короткострокові, загального характеру та рідко адаптовані під професійні потреби. Розрив у цифрових навичках посилює ці проблеми, особливо серед жінок із сімейними обов'язками та людей старшого віку з обмеженим досвідом користування ІКТ (OECD, 2023; Звіт VOICE WP2 – Іспанія).

Визнання кваліфікацій також є значною проблемою. Відсутність єдиної національної процедури уповільнює підтвердження дипломів та досвіду, здобутих за кордоном. Як наслідок, багато переселенців працюють у сфері гостинності, домашніх послуг, будівництві та сільському господарстві — секторах, що забезпечують швидкий дохід, але обмежують професійний розвиток (Звіт VOICE WP2 – Іспанія).

Підприємництво стає альтернативним шляхом інтеграції, проте українцям потрібні знання з бізнес-планування, оподаткування та цифрового маркетингу. У звіті VOICE WP2 – Іспанія рекомендується розширити програми наставництва та мікрофінансування. Водночас розвиток м'яких і універсальних навичок — комунікації, командної роботи, міжкультурного розуміння — залишається критично важливим для професійної адаптації та соціальної інтеграції (Звіт VOICE WP2 – Іспанія).

Досвід Іспанії демонструє активну участь державних інституцій та громадянського суспільства, але водночас — фрагментарність реалізації на практиці. До ключових пріоритетів наступних етапів VOICE віднесено: зміцнення співпраці між регіональними органами влади та ГО, розширення галузевих мовних програм, а також інтеграцію цифрових і підприємницьких навичок у професійні освітні траєкторії.

2.3 Огляд ситуації в Польщі

Згідно з доповіддю VOICE WP2 Report - Poland, Польща залишається основною приймаючою країною для переміщених українців у межах ЄС. Станом на середину 2025 року відповідно до Директиви про тимчасовий захист було зареєстровано близько 1 мільйона біженців, переважна більшість з яких - жінки (близько 76%) та діти.

Рисунок 3 - Порівняння українських груп у Польщі

Категорія	Трудові мігранти (2014- 2021)	Біженці війни (після 24.02.2022)
Розмір населення	Прибл. 1,35 млн.	Прибл. 1,0 млн у Польщі (3,8 млн перетнули кордон)
Період прибуття	2014 -2021 (до вторгнення 24.02.2022)	Після 24.02.2022 (постескалація війни)
Причини міграції	Економічні (працевлаштування, вищі доходи, освіта)	Втеча від збройного конфлікту

Володіння польською мовою	58% декларують знання польської мови	Низький рівень кваліфікації, головний бар'єр для інтеграції
Гендерна структура	40 - 54% жінок	76% жінок, 1/3 дітей
Соціальна інтеграція	Високий рівень соціальної інтеграції та інтеграції ринку праці	Низька інтеграція, залежна від інституційної підтримки
Ситуація на ринку праці	Низьке безробіття, відповідність кваліфікації зайнятості	65% рівень зайнятості (часто нижче кваліфікації)
Правовий статус	Статус трудового мігранта	Статус біженця з тимчасовим захистом

Джерело: власне дослідження на основі наявних статистичних даних та результатів досліджень (Звіт VOICE WP2 - Польща)

У звіті підкреслюється, що географічна близькість Польщі, спільне мовне коріння та існуючі мережі діаспори полегшили переїзд та адаптацію в перші місяці після лютого 2022 року.

Урядові дії керувалися Спеціальним законом про допомогу громадянам України (2022), який забезпечив негайну правову базу для проживання, доступу до освіти, працевлаштування та соціальних послуг. Завдяки цьому акту біженці отримали ідентифікаційний номер PESEL, що надає повний доступ до ринку праці та охорони здоров'я.

До початку 2025 року рівень зайнятості стабілізувався приблизно на рівні 65%, що підтримується спрощеними процедурами реєстрації робочих місць та агентствами тимчасової роботи. Однак більшість біженців залишаються зайнятими на низькокваліфікованих або короткострокових посадах, особливо в сфері послуг, гостинності, виробництва та логістики. У звіті зазначається, що така ситуація свідчить про явище **декваліфікації**, оскільки багато переселенців мають вищу освіту або спеціалізований професійний досвід (учителі, інженери, медичні працівники).

Володіння мовою описується як вирішальний визначальний фактор якості зайнятості. Хоча схожість між польською та українською мовами дозволила деяким швидко адаптуватися, обмежене вільне володіння продовжує обмежувати доступ до висококваліфікованих професій та формальних програм професійної освіти.

Польський мовний бар'єр особливо важливий у регульованих професіях, де потрібна документація та сертифікація польською мовою.

Зацікавлені сторони, опитані у звіті, підкреслюють необхідність інтегрованих шляхів підтримки, що поєднують:

- Цільові **курси польської мови для роботи**, узгоджені з конкретними секторами роботи
- **Механізми підвищення кваліфікації та визнання** кваліфікації
- Забезпечення догляду за дітьми та психологічна підтримка жінок, які повертаються на ринок праці

Незважаючи на ці виклики, досвід Польщі розглядається як позитивний приклад ранньої активізації ринку праці. Швидка мобілізація інституцій та спрощене законодавство сприяли працевлаштуванню та самозабезпеченню багатьох українців. Тим не менш, у звіті робиться висновок, що без систематичної перевірки попереднього навчання та посилення програм подолання професійних секторів, недостатня зайнятість може зберігатися як структурна проблема.

2.4 Італійський Огляд

Станом на травень 2025 року Італія приймає приблизно 205 307 українських біженців, за даними ISTAT (2025). Населення біженців - переважно жінки (143 497 - 70%), переважно високоосвічені та мають професійний досвід у сфері освіти, управління та послуг (Звіт *VOICE WP2 - Італія*).

Реакція Італії ґрунтується на імплементації Директиви про тимчасовий захист, яка забезпечує негайний доступ до медичних послуг, освіти та ринку праці. Заходи з інтеграції здійснюються на регіональному рівні, що призводить до нерівного доступу до послуг та фрагментації підтримки в різних частинах країни.

Звіт характеризує інфраструктуру навчання дорослих в Італії як розвинену, проте не повністю інклюзивну. The Centri Provinciali per l'Istruzione degli Adulti (Провінційні центри освіти для дорослих (CPIA)) відіграють ключову роль у наданні курсів італійської мови та базової підготовки. Водночас система стикається з обмеженими ресурсами, адміністративною складністю та тривалими чергами на реєстрацію.

Основними виявленими проблемами є:

- **Мова для роботи:** Знання італійської мови залишається основною перешкодою, особливо щодо професійних та регіональних різновидів, необхідних у секторі гостинності та догляду

- **Визнання кваліфікацій** : Італія не має єдиної національної рамки для підтвердження дипломів третіх країн; Біженці стикаються з тривалими затримками в процедурах еквівалентності
- **Мобільність і бюрократія**: відсутність транспорту та обширні вимоги до документації часто перешкоджають участі

Незважаючи на ці бар'єри, з'являються хороші практики. Кілька регіонів (зокрема Абрुццо, Емілія-Романья та Ломбардія) експериментують із підходами до змішаного навчання, поєднуючи особисті та онлайн-курси та схеми кредитування пристроїв, що дозволяють жінкам та віддаленим учням брати участь. У звіті також вказується, що неурядові організації та регіональні центри ПТО все частіше співпрацюють, щоб запропонувати комбіновані навчальні пакети: мова + цифрова + працевлаштування, але охоплення залишається обмеженим.

Структура зайнятості показує, що багато українських жінок працюють у сфері догляду, гостинності та побутових послуг, що значно нижче їх кваліфікаційного рівня. Структурні характеристики ринку праці (сезонність, неформальність та обмежена стабільність роботи) ще більше обмежують перспективи інтеграції. Зацікавлені сторони виступають за наставництво, можливості стажування та визнання неформального навчання ключовими наступними кроками.

Приклад Італії демонструє ситуацію, коли високий освітній потенціал стримується структурними та бюрократичними бар'єрами. Інвестування у завдання-орієнтоване мовне навчання, системи визнання кваліфікацій та гнучкі формати навчання могло б суттєво покращити результати довгострокової інтеграції.

2.5 Порівняльний аналіз національних контекстів крізь призму політики ЄС

У трьох національних випадках простежуються тенденції, подібні до загальноєвропейських: високий рівень освіти та компетенцій, стійкі мовні бар'єри та труднощі з визнанням кваліфікацій, а також нерівномірна координація послуг.

- **Іспанія** демонструє потенціал гнучкості ГО в децентралізованих системах
- **Польща** показує, як працює рання активація ринку праці, але потребує додаткового підвищення кваліфікації
- **Італія** підкреслює, як бюрократія та секторальна сегментація

сповільнюють прогрес, незважаючи на потужну інфраструктуру

Загалом агреговані докази підтверджують обґрунтування підходу VOICE: розробити модульні, змішані та зручні для розпізнавання шляхи навчання, зосереджені на мові для працевлаштування, цифрових, м'яких та підприємницьких навичках, безпосередньо реагуючи на реальні умови.

3. Методологія дослідження

Цей зведений звіт узагальнює дані, зібрані на основі єдиної дослідницької рамки, визначеної у спільній методології VOICE WP2 та реалізованої через єдиний Додаток А – «Оцінка потреб та виявлення прогалин у навчанні» – із адаптованим набором орієнтовних запитань.

Усі чотири національні звіти (ЄС, Іспанія, Польща, Італія) були підготовлені за однаковою структурою, що забезпечило порівнюваність та узгодженість результатів у різних національних контекстах.

Методологічний підхід був представлений і затверджений під час установчої зустрічі в Брюсселі, після чого застосований командами-партнерами, відповідальними за кожну країну, при цьому IHF здійснював загальноєвропейський аналіз у межах Діяльності A002.002.

Аналітичний огляд та сфера застосування

Усі національні звіти були підготовлені на основі аналізу вторинних джерел, із залученням оновлених і достовірних джерел.

- У звіті ЄС розглянуто документацію Європейської комісії, Ради ЄС, Європейського парламенту, Евростату, ОЕСР, FRA, Eurofound, EMN та ЄІБ для оцінки динаміки ринку праці, систем освіти та професійної освіти та інтеграційних заходів
- У звіті Іспанії використано як європейські, так і національні джерела, такі як Європейська комісія, УВКБ ООН, ОЕСР, EUAA та Міністерство інклюзії та міграції, а також звіти НУО від таких організацій, як CEAR та Accem
- Польська доповідь об'єднала європейські та міжнародні докази (Європейська комісія, УВКБ ООН, EUAA) з національними даними Центрального статистичного управління (GUS), Управління у справах іноземців та галузевих міністерств, доповненими академічними та політичними дослідженнями місцевих аналітичних центрів
- Звіт Італії слідував тій же структурі, спираючись на інституційні портали (Рада ЄС, Міністерство праці, Міністерство закордонних справ), статистичні бази даних (Євростат, Цивільний захист, Істат), а також ресурси CEDEFOP, УВКБ ООН та MOM

Всі джерела були відібрані за двома критеріями: резидентність (переважно 2022 - 2025) та інституційна надійність.

Відображення зацікавлених сторін і огляд практик

Кожен партнер здійснив аналіз ключових зацікавлених сторін, щоб визначити

установи, громадські організації та агентства, які працюють у сфері інтеграції біженців і навчання. Процедура виконувалася відповідно до шаблону, наведеного в Додатку В до Спільної методології.

- Іспанія визначила зацікавлених сторін за допомогою публічних записів та онлайн-платформ; хоча первинні інтерв'ю не проводилися, вторинні дані та інституційні входи були включені
- Польща визначила широкий спектр учасників — міністерства, служби зайнятості, регіональні органи влади та соціальних партнерів — поєднуючи офіційні інституційні дані з результатами попередніх консультацій.
- Італія доповнила аналіз джерел неформальними висновками, отриманими під час прямих контактів із громадськими організаціями та регіональними провайдером навчальних послуг, що працюють у національній системі.

Потім це картування було використано для заповнення сховища соціальних інноваційних ініціатив, який доповнює звіти країн.

Аналіз і синтез

Усі чотири національні звіти були підготовлені за єдиною аналітичною процедурою. Кількісні показники (демографія, зайнятість, участь у навчанні) були зіставлені з якісними даними щодо бар'єрів, наявних навчальних програм та поглядів зацікавлених сторін.

Практичні висновки були перенесені до єдиної матриці прогалін у навичках (Додаток С), що дозволило здійснити агрегування та порівняння результатів між країнами. Діяльність A002.002 також передбачала підготовку спільних результатів, включно з національними звітами, репозиторієм ініціатив та цим зведеним звітом, забезпечуючи методологічну узгодженість.

Гарантія якості та обмеження

Спільна методологія визначила стандарти якості для підготовки звітів на основі доказів, внутрішньої перевірки між партнерами та дотримання принципів захисту даних (GDPR). Усі звіти базуються на аналізі вторинних джерел; тому протягом WP2 пряме опитування чи робота з кінцевими бенефіціарами не проводилася. Це буде враховано на наступних етапах проєкту (WP3 і WP4) через участь користувачів у спільному створенні контенту та пілотні заходи за участю кінцевих користувачів і роботодавців.

Резюме ключових методологічних особливостей

- **Проектування досліджень** : Загальний фреймворк і загальний шаблон,

застосований у чотирьох звітах; виконання завдань командами-партнерами по країнах.

- **Метод:** Структурований огляд вторинних джерел (desk review) на основі надійних джерел ЄС, міжнародних та національних; єдина аналітична сітка для забезпечення порівнянності.
- **Зацікавлені сторони :** Ідентифіковано за допомогою внутрішніх карт, баз даних та записів ГО; немає прямих польових досліджень в WP2
- **Критерії:** Актуальність (після 2022 року) та використання офіційних або рецензованих джерел.
- **Якість та етика:** Складання на основі доказів, партнерська експертна оцінка та дотримання GDPR на всіх етапах.

4. Ключові висновки

4.1 Демографія & соціальний профіль

У всіх країнах, українське населення біженців є переважно жіночим (70 - 85%), в основному у віці від 25 до 49 років, і демонструє середньо-високі освітні досягнення - значна частка володіє третинною кваліфікацією. Ця закономірність узгоджується в чотирьох звітах (Звіти *VOICE WP2 ЄС, Іспанія, Польща, Італія*).

Більшість біженців раніше працювали в галузі освіти, управління, охорони здоров'я та послуг, але перехід на еквівалентні професії залишається обмеженим мовними бар'єрами, невизнанням попередньої кваліфікації та обов'язків з догляду, які непропорційно впливають на жінок.

У звіті ЄС ці структурні обмеження супроводжуються нестачею житла, транспортними обмеженнями та труднощами узгодження навчання або роботи з доглядом за дітьми. Звіт Іспанії також підкреслює, що профілі біженців мають високу кваліфікацію, але недостатньо зайняті, тоді як італійський звіт підкреслює невідповідність між рівнем освіти та фактичними можливостями працевлаштування. У Польщі профіль схожий, але рівень зайнятості вищий через негайний доступ до ринку праці відповідно до Спеціального закону (2022).

Дані показують населення з сильним людським капіталом, але обмеженими можливостями для ефективного його розгортання. Таким чином, навчальні заходи під VOICE повинні включати:

- **Визнання і кредит попереднього навчання** за допомогою гнучких механізмів перевірки
- **Адаптувати умови до гендерних реалій**, пропонуючи варіанти, сприятливі для догляду за дітьми
- **Заохочувати перекваліфікацію** в секторах, які визнають компетенцію, що підлягає передачі

4.2 Зайнятість & економічна участь

Усі звіти підтверджують сильну мотивацію до роботи серед біженців, але моделі працевлаштування суттєво відрізняються в залежності від країни. Хоча багато бенефіціарів швидко вийшли на ринок праці завдяки Директиві про тимчасовий захист та спрощеним національним рамкам, їхні професійні траєкторії залишаються нестабільними, часто позначеними перекваліфікацією та тимчасовими контрактами. На малюнку 4 наведено порівняльний синтез.

Рисунок 4 - Участь у працевлаштуванні ?? резюме

Країна	Рівень зайнятості	Основні галузі зайнятості	Ключові бар'єри
ЄС	55 - 60 %	сфера послуг, готельно-ресторанний бізнес, логістика, догляд за людьми	Мова, визнання кваліфікації, догляд за дітьми
Іспанія (англ.)	40 - 50 %	готельно-ресторанний бізнес, домашній догляд, адміністратори	Знання іспанської мови, регіональні відмінності
Польщі	65 %	Виробництво, логістика, послуги	Тимчасові контракти, робочий стіл, польське вільне володіння
Італія	45 - 55 %	Доброта, готельно-ресторанний бізнес, послуги	Володіння італійською мовою, бюрократія, обізнаність про пропозиції VET

Джерело: Дані, узагальнені з європейських та національних досліджень, як наведено у чотирьох національних звітах.

Польща демонструє найвищий рівень участі завдяки заходам ранньої активації та спрощеному доступу до роботи, але більшість працює на

низькооплачуваних або тимчасових роботах. Іспанія та Італія виявляють повільніший вихід на ринок праці через мовні та адміністративні перешкоди; в обох, значна частина біженців мають вищу освіту, але працюють у сфері послуг або внутрішніх секторів. У звіті на рівні ЄС підкреслюється, що в усіх державах-членах поєднання вузьких місць для визнання, відповідальності за догляд за дітьми та фрагментованих навчальних шляхів залишається найсильнішою перешкодою для підвищення мобільності.

4.3 Навички: Мова, цифрова, м'яка/трансверсальна, підприємницька

Усі чотири звіти дійшли до одного висновку: **знання мови є найважливішою прогалиною в навичках**. Всі партнери рекомендують проводити **галузеві та завдання-орієнтовані мовні курси**, а не загальні мовні програми. В Іспанії та Італії це пов'язано з роботою у сфері готельно-ресторанного бізнесу, охорони здоров'я та адміністрації, тоді як у Польщі акцент робиться на виробництво та логістику. На рівні ЄС аналіз WP2 також підкреслює необхідність інтегрувати мовне навчання у контекст працевлаштування, пов'язуючи його з реальними робочими завданнями.

Цифрові навички виявляються більш фрагментованими. Хоча більшість біженців мають базові цифрові вміння (користування смартфонами, соціальними мережами, комунікаційними інструментами), у звітах зазначено відсутність прикладних компетенцій, таких як електронний рекрутинг, робота з онлайн-документацією, дистанційна співпраця та базова кібербезпека. В Італії та Іспанії найбільші прогалини спостерігаються серед старших учасників, тоді як у Польщі молодь демонструє кращі цифрові навички.

М'які та універсальні навички — зокрема комунікація, міжкультурне розуміння, робота в команді та адаптивність — дедалі більше цінуються роботодавцями. В Іспанії та Італії відзначають, що ці компетенції є ключовими для відновлення впевненості та прискорення професійної реінтеграції.

Підприємництво та самозайнятість стають дедалі більш актуальними напрямками, особливо в Іспанії та Італії, де місцеві ініціативи вже надають невелике сприяння. Водночас біженці часто не мають знань із бізнес-планування, фінансової грамотності та регуляторних вимог, тому структуроване наставництво та мікрофінансування є необхідними для реалізації цього потенціалу.

Рисунок 5 - Зведений огляд прогалин у навичках та пріоритетів навчання

Навички області	Виявлені загальні прогалени	Основні цільові групи	Типові особливості країни	Наслідки навчання (агреговані)
Мова для соціальної інтеграції & Працевдатність	Обмежена мова приймаючої країни як для повсякденного життя, так і для професійного використання; відсутність професійних/контекстуалізованих навчальних модулів для участі та інтеграції	Усі біженці, особливо жінки та особи, які перебувають у догляді/гостинності/логістиці	Іспанія/Італія: висока залежність від мовомістких секторів; Польща: лінгвістична схожість, але формальне вільне володіння, необхідне для кваліфікованих робочих місць	Розвинуті модулі подвійного призначення , що поєднують повсякденне спілкування та професійну термінологію; інтегруватися з м'якими навичками, громадянською орієнтацією та завданнями працевлаштування для підвищення як інтеграції, так і готовності до роботи
Цифрові навички для роботи та життя	Базова цифрова грамотність поширена, але прикладні цифрові навички низькі (електронні послуги, пошук роботи онлайн, дистанційна робота)	дорослі люди похилого віку; жінки з обов'язками по догляду; групи з низьким рівнем доходу	Італія/Іспанія: старші учасники, менш знайомі з цифровими платформами; Польща: Молодь добре пов'язана	Дизайн прикладних цифрових модулів : онлайн-рекрутинг, електронна документація, кібербезпека, цифровий самомаркетинг; сприяти змішаній доставці
М'які / універсальні навички	Комунікація, командна робота, міжкультурна обізнаність, адаптивність; відсутність впевненості в собі після переміщення	Спільне для всіх груп	Іспанія та Італія: критичне значення для сфери послуг; ЄС: ключ до згуртованості спільноти	Включення рольових ігор, групових проєктів та навчання в парах для розвитку міжособистісних навичок; забезпечення зворотного зв'язку від роботодавців на основі реальних сценаріїв.
Підприємницькі компетенції	Відсутність навичок бізнес-планування, фінансової/юридичної грамотності, маркетингу та самореклами	Біженці, які самозайняті або створюють мікропідприємства	Іспанія та Італія: потужний локальний потенціал для мікробізнесу; Польща: зростання інтересу до фрілансу	Створення вступних модулів підприємництва з наставництвом , інструментами ділового полотна та посиланнями на ініціативи мікрофінансування
Перевірка та Визнання	Низька обізнаність та складні процедури	Усі біженці, особливо ті, хто має	Італія: фрагментарна	Інтегрувати інструменти

Навички області	Виявлені загальні прогалини	Основні цільові групи	Типові особливості країни	Наслідки навчання (агреговані)
навичок	визнання попереднього навчання та неформального досвіду	вищу освіту	національна система; Польща & Іспанія: обмежені інституційні механізми	самооцінки та профілю навичок ЄС у навчання; направляти учнів до національних служб визнання

Джерело: Консолідовані дані (власна розробка) з доказів у чотирьох знімках країни

Кожна національний звіт підкреслює, що **мовні, цифрові та професійні навички** формують основу для працевлаштування. Інтеграція **валідації та підприємництва забезпечує** не тільки негайний доступ на ринок праці, але й довгострокову стійкість. Агреговані результати вимагають моделей навчання, які є модульними, інклюзивними та безпосередньо пов'язаними як з секторальним попитом, так і з особистим розвитком.

4.4 Навчальна пропозиція та доступ

Аналіз трьох країн-партнерів та на рівні ЄС показує наявність великої кількості навчальних пропозицій, але фрагментованих. Більшість можливостей надають регіональні органи влади, центри зайнятості та громадські організації, проте вони позбавлені централізованої координації та видимості. У звіті ЄС зазначається, що, хоча пропозиції поширені, програми рідко поєднують мовні, цифрові та професійні навички в інтегрованому форматі.

- **Іспанія** повідомляє про сильну присутність неурядових організацій та інноваційні місцеві дії, але обмежену послідовність у сертифікації та подальшій діяльності
- **Польща** демонструє швидке впровадження заходів з активізації праці, але закликає до більш стійких, довгострокових маршрутів підвищення кваліфікації
- **Італія** підкреслює зрілість своєї мережі освіти для дорослих (CPIA), але зазначає, що бюрократичні бар'єри та обмежена обізнаність про можливості все ще перешкоджають доступу

Неформальні внески зацікавлених сторін, узагальнені в чотирьох звітах, виявляють спільні запити на:

- більш чіткі шляхи доступу до інформації та орієнтацію для учнів;
- активнішу участь роботодавців у розробці навчальних програм;
- гнучкі та змішані формати навчання, сумісні з сімейними обов'язками;
- більш ефективне визнання результатів неформальної та інформальної освіти.

У підсумку чотири звіти показують навчальне середовище, багате на ініціативи, але бідне на інтеграцію. Дані підкреслюють важливість місії VOICE: створити доступну, модульну та транскордонну модель навчання, яка поєднує мовні, цифрові та м'які навички, забезпечуючи їхнє визнання та стійкість на європейському рівні.

5. Прогалини у навичках та пріоритетні напрями навчання

Зведена матриця прогалин у навичках, разом із чотирма національними звітами, виявляє послідовний набір пріоритетних напрямів навчання, які безпосередньо відповідають бар'єрам і потребам, визначеним у рамках дослідження WP2. Незважаючи на контекстуальні відмінності, Іспанія, Польща, Італія та аналіз на рівні ЄС сходяться на чотирьох основних пріоритетах навчання: **мовні навички для соціальної інтеграції та працевлаштування, прикладні цифрові компетенції, м'які/універсальні навички та підприємницькі компетенції**, які формують основу для розробки навчального контенту та стратегій адаптації у рамках WP3. Ці напрями тісно взаємопов'язані та взаємопідсилюють один одного: мовні та цифрові компетенції виступають каталізаторами доступу та комунікації; м'які навички підтримують інтеграцію на робочому місці; а підприємництво відкриває шляхи до самозайнятості, особливо цінні там, де можливості працевлаштування обмежені. Наведені нижче висновки узагальнюють повторювані дані з усіх чотирьох звітів, із зазначенням відмінностей кожного національного контексту.

5.1 Мова для соціальної інтеграції та працевлаштування

Що: Практичні модулі на основі завдань, які поєднують повсякденне спілкування з професійною мовою для пріоритетних секторів, таких як готельно-ресторанний бізнес, логістика, охорона здоров'я, освіта та адміністрування.

Чому: Усі звіти визначають мову як найбільш стійкий і наскрізний бар'єр як для соціальної участі, так і для доступу до кваліфікованої зайнятості. Поточне мовне забезпечення часто є загальним, заснованим на класі та недостатньо узгоджується з робочими реаліями.

Там, де потреба найбільша: в Іспанії та Італії, де інтенсивність мови та регіональні мовні варіації впливають на працевлаштування; в Польщі, де лінгвістична близькість допомагає базовому спілкуванню, але знання все ще потрібно для регульованих професій.

Як вона повинна розвиватися:

- інтегрувати мовні навички, культурну медіацію та практику на робочому місці в єдиний навчальний маршрут;
- забезпечити галузеві модулі (наприклад, «Польська для сфери охорони здоров'я», «Італійська для готельно-ресторанного бізнесу», «Іспанська для офісної адміністрації»);

- поєднувати очне та дистанційне навчання для забезпечення гнучкості та масштабованості.

Мовне навчання також є важливим інструментом **соціальної інтеграції**, сприяючи розвитку впевненості в собі, автономності та взаємодії з місцевими громадами.

5.2 Прикладні цифрові навички для роботи та послуг

Що: Навички, пов'язані з цифровою ідентичністю, використанням електронних послуг, онлайн-інструментами пошуку роботи, віддаленою співпрацею та базовою кібербезпекою.

Чому: Цифрові навички зараз необхідні як для працевлаштування, так і для доступу до державних послуг. Звіти показують, що, хоча більшість біженців відчують себе комфортно з мобільними пристроями, їм не вистачає структурованих цифрових компетенцій для роботи та навчання.

Відмінності між країнами:

- **Польща:** як правило, вища цифрова залученість та доступність онлайн-інструментів через державні послуги
- **Іспанія та Італія:** видимий розподіл поколінь та гендеру, коли жінки та літні люди потребують цільової підтримки
- **Європейський рівень:** інтеграція цифрових та мовних навичок, рекомендованих як підхід подвійної грамотності

Як вирішувати проблему:

- створювати практичні цифрові лабораторії, інтегровані в програми працевлаштування;
- сприяти цифровій інклюзії через прості та контекстуалізовані вправи (наприклад, заповнення онлайн-форм, складання резюме, користування колаборативними платформами).

5.3 М'які / універсальні навички для інтеграції робочої сили

Що: Міжособистісні, міжкультурні та поведінкові навички, які покращують готовність на робочому місці, впевненість та соціальну згуртованість.

Чому: Роботодавці у всіх звітах підкреслюють, що однієї лише мови та технічної підготовки недостатньо; Ефективне спілкування, командна робота, адаптивність та емоційний інтелект мають вирішальне значення. Ці компетенції також підтримують психосоціальне відновлення та розширення прав і можливостей після переміщення.

Нюанси країни:

- **Іспанія та Італія:** роботодавці повідомляють про чіткий розрив у взаємодії

- з клієнтами та командній роботі
- **Польща:** основна увага приділяється адаптивності та міжкультурній обізнаності на змішаних робочих місцях
 - **ЄС:** soft skills формуються як соціальний капітал, що дозволяє як працевлаштуватися, так і інтегруватися

Як реалізувати:

- включати симуляції на основі реальних сценаріїв, наставництво серед учасників та групові проекти;
- інтегрувати неформальний зворотний зв'язок від учасників для узгодження модулів м'яких навичок із реальними умовами роботи.

5.4 Підприємницькі компетенції та шляхи самозайнятості

Що: Бізнес-ідея, базова фінансова грамотність, маркетинг та комунікація, розуміння місцевих норм та використання цифрових інструментів для підприємництва.

Чому: Біженці, особливо жінки та професіонали, які не мають доступу до регульованих секторів, розглядають підприємництво як шлях до незалежності та стабільності. Тим не менш, у всіх звітах обмежений доступ до керівництва, наставництва та початкового фінансування.

Де вона найбільш актуальна:

- **Іспанія та Італія** мають сильніші місцеві екосистеми, що підтримують мікробізнес та соціальне підприємництво
- **Польща** демонструє зростаючий інтерес до фрілансу та віддаленої роботи
- **Європейський рівень:** підтримує масштабованість та обмін знаннями через цифрові платформи

Як зміцнити:

- пропонувати вступні модулі з підприємництва з покроковими інструкціями та практичними наборами інструментів;
- пов'язувати навчання з мікрофінансовими установами та бізнес-інкубаторами, що вже діють у регіонах партнерів.

Малюнок 6. Пріоритетні прогалини та наслідки для дизайну WP3

Тренувальний розрив	Проектні наслідки для WP3 (адаптація)	Особливості реалізації WP4 (Пілотування)
Мова для соціальної інтеграції та працевлаштування	Розробити модульні, секторні одиниці мови для роботи та життя; інтегруватися з цифровими та громадянськими елементами; включають	Поеднувати онлайн-курси з самостійним опануванням матеріалу та очні сесії з зворотним зв'язком і стажування на робочих місцях; залучати учасників до

Тренувальний розрив	Проектні наслідки для WP3 (адаптація)	Особливості реалізації WP4 (Пілотування)
	лабораторії однолітків та вимови	валідації контенту.
Прикладні цифрові навички	Створити практичні набори інструментів для пошуку роботи, використання електронного уряду та цифрової співпраці; забезпечити сумісність з мобільними пристроями	Використовувати змішане навчання та цифрових наставників; впроваджувати оцінювання через реальні онлайн-завдання (наприклад, тести самооцінки).
М'які / поперечні навички	Розробити інтерактивних заходів (рольові ігри, тематичні дослідження, міжкультурні діалоги); спільний дизайн контенту із зацікавленими сторонами	Здійснювати навчання через наставництво, коучингові сесії та зворотний зв'язок між учасниками; визнавати досягнення за допомогою мікрокреденціалів.
Підприємницькі компетенції	Запровадити основи підприємництва та цифрового маркетингу; включати гендерно-чутливі приклади; зв'язок з локальними інкубаторами	Підтримувати проекти за наставництва та групи практик спільноти; сприяти виконанню маломасштабних бізнес-завдань.

Джерело: Дані узагальнені (авторська обробка) на основі матеріалів чотирьох національних звітів.

Агреговані результати чотирьох звітів чітко показують, що прогалини у навчанні не є ізольованими, а мають системний характер — вони взаємопов'язані у мовній, цифровій та сфері м'яких навичок. Усі країни наголошують на потребі **гнучких, модульних та практико-орієнтованих моделей навчання**, які відображають реальні робочі контексти та пов'язані з рамками визнання компетенцій.

Подолання цих прогалин не лише підвищить **працевлаштуваність**, а й сприятиме **соціальній інтеграції, розширенню прав і можливостей та довгостроковій інтеграції** — ключовим цілям проекту VOICE та майбутнього етапу адаптації WP3.

6. Рекомендації щодо WP3 (адаптація) та WP4 (тестування)

Три національні звіти (Іспанія, Польща, Італія) та синтез на рівні ЄС послідовно підкреслюють, що майбутні навчальні та тестувальні заходи в рамках проєкту VOICE мають базуватися на **компетентнісному, модульному та контекстуалізованому підході**.

Рекомендації зосереджуються на трьох взаємопов'язаних вимірах:

1. **Адаптація та локалізація навчального контенту (WP3)**
2. **Механізми тестування та валідації (WP4)**
3. **Довгострокові політичні та стратегічні заходи** для забезпечення можливості перенесення результатів за межі проєкту

6.1 WP3 - Адаптація та локалізація

Наступний етап (WP3) має трансформувати результати WP2 у **гнучкі, інклюзивні та орієнтовані на визнання навчальні модулі**.

Усі звіти підкреслюють важливість поєднання мовних, цифрових, м'яких та підприємницьких навичок у **єдину структуру**, яку можна адаптувати до специфіки кожної країни.

Ключові рекомендації:

- Розробити **модульні курси на основі компетенцій**, що інтегрують основні напрями: **Мова для соціальної інтеграції та працевлаштування ↔ Цифрові компетенції ↔ М'які навички ↔ Підприємництво**. Ця структура безпосередньо відповідає чотирьом пріоритетним прогалинам, визначеним у WP2 (VOICE WP2 Common Methodology; Aggregated Matrix).
- Локалізувати контент **мовно та культурно**, забезпечивши доступність UA / EN / ES / PL / IT, з реальними прикладами робочих ситуацій та галузевими словниками, що відображають сфери готельно-ресторанного бізнесу, охорони здоров'я, логістики та послуг (VOICE WP2 Reports – Іспанія, Польща, Італія).
- Вбудовувати **реальні робочі завдання**: використовувати сценарії на основі роботи, діалоги з клієнтами, адміністративну документацію та кейс-стаді, зібрані під час WP2 (VOICE WP2 Reports – ЄС, Італія, Іспанія).
- **Систематично залучати зацікавлені сторони** до розробки модулів, вправ та критеріїв оцінювання, щоб забезпечити їхню актуальність і відповідність потребам ринку праці.
- Впроваджувати **мікрокреденціали**, співвіднесені з рівнями EQF, для покращення транскордонного визнання та видимості здобутих

компетенцій (VOICE WP2 Report – ЄС).

- Забезпечити **доступність та інклюзію з самого початку**: модульне темпо, мобільні навчальні матеріали, асинхронні та живі формати, а також розклад із врахуванням потреб жінок і осіб, що виконують доглядові функції (підкреслено у всіх національних звітах).
- Інтегрувати **цифрове та мовне навчання у змішані модулі**, щоб підтримати двомовну цифрову грамотність, що особливо рекомендується у звітах Польщі та ЄС.

6.2 WP4 - Тестування, валідація та зв'язки з працевлаштуванням

WP4 має трансформувати адаптований навчальний контент у **практичні пілотні заходи**, що поєднують онлайн та очні компоненти.

Чотири звіти підкреслюють, що **пілотні проекти повинні залишатися гнучкими та ґрунтуватися на даних**, із тісною співпрацею між навчальними провайдерами, роботодавцями та НУО.

Ключові рекомендації:

- Розробляти **змішані пілоти**, що поєднують онлайн-модулі з очними навчальними воркшопами (наприклад, майстер-класи з мовних навичок для працевлаштування, цифрові клініки та сесії з орієнтації у кар'єрі).
- Створювати **групи наставництва та навчання в парах**, залучаючи випускників та амбасадорів українських спільнот для взаємної підтримки та мотивації (VOICE WP2 Reports – ЄС, Італія).
- Залучати **роботодавців та зацікавлені сторони** до спільного оцінювання учасників за компетентнісними рубриками та фінальними проектними оцінками, видавати цифрові бейджі або мікрокреденціали після завершення.
- **Систематично збирати дані** за всіма пілотами — базові та післяпілотні оцінки мовних і цифрових навичок, відвідуваність, результати та задоволеність учасників і тренерів.
- Посилювати **сервіси з працевлаштування**, пов'язуючи пілоти з регіональними службами зайнятості, відділами працевлаштування НУО та мережами роботодавців у сферах готельно-ресторанного бізнесу, логістики, охорони здоров'я та освіти (усі національні звіти).
- Сприяти **транскордонному обміну результатами** через платформу VOICE, що дозволяє порівнювати результати та забезпечує взаємне навчання серед організацій-партнерів.

6.3 Політика та сталий розвиток

Рекомендації щодо сталості зосереджені на тому, щоб навчальна модель VOICE продовжувала приносити користь після завершення проєкту через механізми координації, валідації та масштабування.

Замість формальних зобов'язань ці дії акцентують увагу на поширенні, переносимості та поступовій інтеграції результатів проєкту у наявну екосистему ESF+.

Ключові рекомендації:

Визнання та валідація: сприяти використанню комплектів доказів навчання учасників (наприклад, підхід з мікрокреденціалами, резюме компетенцій, сертифікати відвідування/завершення) як інструментів підтримки бенефіціарів. Матеріали повинні залишатися сумісними з національними системами визнання та EU Skills Profile Tool, заохочуючи подальші процеси валідації учасниками або інституціями за потреби.

Координація та видимість: підтримувати та популяризувати центральний репозиторій VOICE, який наразі містить понад 40 зафіксованих соціально-інноваційних ініціатив, щоб він став довгостроковим джерелом обміну знаннями, натхнення та співпраці зацікавлених сторін.

Екосистеми підприємництва: заохочувати неформальні зв'язки та можливості направлення між біженцями, зацікавленими у самозайнятості, та існуючими місцевими акторами, такими як бізнес-інкубатори, торгово-промислові палати, НУО, мікрофінансові організації та мережі наставництва.

Політичний діалог: сприяти реплікації через поширення на рівні ЄС та національному, залучаючи місцеві органи влади до обговорень щодо валідації та інтеграції кваліфікацій третіх країн.

Підтримка після завершення проєкту: забезпечити мінімальне трирічне зобов'язання щодо сталості платформи VOICE, гарантуючи періодичне оновлення контенту, нові партнерства та постійний доступ для учасників (як зазначено у Формі проєкту та Плані поширення результатів).

Як підсумок, рекомендації з усіх чотирьох звітів зводяться до єдиного керівного принципу: VOICE має забезпечувати гнучку, орієнтовану на учасника та пов'язану з роботодавцями модель професійної інтеграції. Етапи адаптації WP3 та пілотування WP4 представляють не лише тест методології, а й демонстрацію того, як соціальні інновації можуть перетворювати оцінку потреб у конкретні результати інтеграції для українських біженців у всій Європі.

7. Джерела та звітні матеріали

7.1 Огляд ЄС

Карітас (2023). *Мова є ключем до інтеграції*.

Рада Європейського Союзу. (2025 р., а). *Приплив біженців з України: Як реагує ЄС?* Доступно за адресою <https://www.consilium.europa.eu/uk/policies/refugee-inflow-from-ukraine/>

Рада Європейського Союзу. (2025 р., б). *Українські біженці в ЄС: Ключові цифри і дані*. Доступно за адресою <https://www.consilium.europa.eu/uk/infographics/ukraine-refugees-eu/>

Європейська комісія. (2022). *Управління міграцією: Вітання біженців з України*. Доступно за адресою https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/migration-management/migration-management-welcoming-refugees-ukraine_en

Європейська комісія. (2024 р., а). *Мігранти та біженці: Інклюзивна освіта*. Освіта та навчання. Доступно за адресою <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/improving-quality/inclusive-education/migrants-and-refugees>

Європейська комісія. (2024 р., б). *Управління міграцією: Вітання біженців з України*. Доступно за адресою https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/migration-management/migration-management-welcoming-displaced-people-ukraine_en#:~:text=The%20European%20Commission%20proposed%20to.enjoying%20protection%20across%20the%20EU

Європейська комісія. (2025 р., а). *Втеча з України: Ваші права в ЄС*. Доступно за адресою https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine/eu-assistance-ukraine/information-people-fleeing-war-ukraine/fleeing-ukraine-your-rights-eu_en

Європейська комісія. (2025 р., б). *Вітання переселенців з України*. Міграція та внутрішні справи. Доступно за адресою https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/migration-management/migration-management-welcoming-displaced-people-ukraine_en#:~:text=The%20European%20Commission%20proposed%20to.enjoying%20protection%20across%20the%20EU

Європейський інвестиційний банк. (2023, 5 жовтня). *ЄС та ЄІБ продовжують допомагати Україні будувати сучасну інфраструктуру професійно-технічної освіти*. Доступно за адресою <https://www.eib.org/en/press/all/2023-299-eu-and-eib-continue-helping-ukraine-build-modern-vocational-education-infrastructure>

Європейська парламентська дослідницька служба. (2025, лютий). *Переміщені українці: Виклики та перспективи інтеграції в ЄС*. Доступно за адресою [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI_\(2025\)769497](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI_(2025)769497)

У "Єврофаунді". (2024). *Соціальні наслідки міграції: Вирішення проблем прийому та інтеграції українських біженців*. Публікаційне бюро Європейського Союзу. Доступно за адресою <https://www.eurofound.europa.eu/uk/publications/all/social-impact-migration-addressing-challenges-receiving-and-integrating-ukrainian>

Eurostat (англ.). (2025, 11 серпня). *Тимчасовий захист осіб, які виїжджають з України ?? щомісячна статистика*. Eurostat News (англійською). Доступно за адресою https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Temporary_protection_for_persons_fleeing_Ukraine_-_monthly_statistics

Агентство Європейського Союзу з основних прав. (2023). *Перешкоди працевлаштуванню переміщених українців*. Публікації FRA. Доступно за адресою <https://fra.europa.eu/uk/publication/2023/barriers-employment-displaced-ukrainians>

Міграція та внутрішні справи (2025, 16 травня). *Фонд притулку, міграції та інтеграції (2021-2027)*. Доступно за адресою https://home-affairs.ec.europa.eu/funding/asylum-migration-and-integration-funds/asylum-migration-and-integration-fund-2021-2027_en

OECD (англ.). (2023). *Що ми знаємо про навички та ранні результати ринку праці біженців з України*. OECD Publishing (англ.). Доступно за адресою https://www.oecd.org/en/publications/what-we-know-about-the-skills-and-early-labour-market-outcomes-of-refugees-from-ukraine_c7e694aa-en.html

OECD & Європейська міграційна мережа. (2024). *Інтеграція ринку праці бенефіціарів тимчасового захисту з України*. OECD Publishing (англ.). Доступно за адресою https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-issues/migration/OECD-EMN%20Inform_%20Labour-market-integration-of-beneficiaries-of-temporary-protection-from-Ukraine.pdf

Портал операційних даних (2025). Доступно за адресою <https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine>

Oxfam (2022). *Відповідь біженців з України: Понад 20 неурядових організацій закликають країни ЄС та ЄС застосувати свої зобов'язання на практиці*. Доступно за адресою <https://www.oxfam.org/en/press-releases/ukraine-refugee-response-over-20-ngos-call-eu-and-eu-countries-put-their-commitments>

7.2 Звіт країни - Іспанія

Книга (один автор):

De Carlo, F. (2023). *Професійне керівництво та інтеграція мігрантів*. Roma Tre University. <https://romatrepress.uniroma3.it/wp-content/uploads/2023/05/lorie-fedc.pdf>

Аналітичний документ:

Centro Astalli (англ.). (2023). *Річний звіт за 2023 рік*. https://www.centroastalli.it/wp-content/uploads/2023/04/Astalli_rapporto-2023.pdf

CEAR (англ.). (2023). *Звіт за 2023 рік: Біженці в Іспанії та Європі*. <https://www.cear.es/wp-content/uploads/2023/11/Executive-Summary-2023.pdf>

CEAR (англ.). (2024). *Посібник з професійної підготовки біженців*. <https://www.cear.es/donante-de-emergencia/ayudar-ucrania/>

CEAR (англ.). (2024). *Проблеми тимчасового захисту та інтеграції в Іспанії*. Іспанська комісія з допомоги біженцям. Отримано з <https://asylumineurope.org>

CEAR (англ.). (2024). *Програми інтеграції зайнятості*. Іспанська комісія з допомоги біженцям. <https://www.cear.es>

Європейська комісія. (2023). *Звіт про тимчасовий захист для людей, які втікають з України*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/IT/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52023DC0140>

Європейська комісія. (2022, 24 червня). *В Україні: Керівні принципи Комісії, щоб допомогти біженцям отримати доступ до роботи та навчання*. Інтеграція мігрантів. Процитовано з <https://integrazioneimmigranti.gov.it/it-it/Ricerca-news/Dettaglio-news/id/2656/Ucraina-orientamenti-della-Commissione-per-aiutare-i-profughi-ad-accedere-lavoro-e-formazione>

Європейська комісія. (2024, 30 липня). *Іспанія: Знімок цифрових навичок.. Платформа цифрових навичок та робочих місць*. Процитовано з European Digital Skills and Jobs <https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/latest/briefs/spain-snapshot-digital-skills>

Європейська комісія. (2023, січень). *Що ми знаємо про навички та ранні результати ринку праці біженців з України*. OECD (англ.). Процитовано з веб-сайту OECD (European [Union Agency for Asylum, Digital Skills and Jobs Platform, OECD](https://www.oecd.org/en/topics/policy-issues/migration/OECD-EMN%20Inform_%20Labour-market-integration-of-beneficiaries-of-temporary-protection-from-Ukraine.pdf))

Агентство Європейського Союзу з основних прав. (2023). *Перешкоди для працевлаштування переміщених українців*. https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/ef-fra-2023-barriers-employment-displaed-ukrainians_en.pdf

У "Єврофаунді". (2024). *Вирішення проблем прийому та інтеграції українських біженців до ЄС.* <https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/2024-03/ef23030en.pdf>

Fondazione ISMU (англ.). (2023, липень). *Лінгвістичне включення дорослих іноземців.* https://www.ismu.org/wp-content/uploads/2023/07/Paper_Inclusione-linguistica-degli-adulti-stranieri_Morlotti.pdf

уряду Іспанії. (2025, 25 лютого). *Уряд Іспанії надав тимчасовий захист 236 570 особам, які постраждали від війни в Україні.* La Moncloa (англ.). Процитовано з веб-сайту уряду Іспанії

(<https://www.lamoncloa.gob.es/lang/en/gobierno/news/paginas/2025/20250225-ukrainian-people-protection.aspx>)

<https://www.lamoncloa.gob.es/lang/en/gobierno/news/paginas/2025/20250225-ukrainian-people-protection.aspx>

IAB (англ.). (2024). *Бар'єри для працевлаштування українських біженців в Іспанії.* https://doku.iab.de/arbeitsmarktdaten/Refugees_Spain_2024.pdf

Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung (IAB). (2024). *Інтеграція ринку праці українських біженців у Європі (Research Report No. 16/2024).* <https://doku.iab.de/forschungsbericht/2024/fb1624en.pdf>

Це Істат. (2023). *Громадяни, які не є громадянами ЄС в Італії: Рік 2022.* <https://www.istat.it/wp-content/uploads/2023/10/REPORT-CITTADINI-NON-COMUNITARI-2023.pdf>

Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones (англ.). (2023). *Статистика тимчасового захисту українських біженців.* уряду Іспанії. Процитовано 3

https://www.lamoncloa.gob.es/lang/en/gobierno/news/paginas/2023/20230310_ukrainian-refugees.aspx

Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones (англ.). (2023). *Тимчасовий захист та прийом українських біженців в Італії та Іспанії* [Прес-реліз, 9 травня 2023]. <https://www.ismu.org/protezione-temporanea-e-accoglienza-dei-profughi-ucraini-in-italia-e-spagna-comunicato-stampa-9-5-2023/>

Ministerio de Inclusión, Seguridad Social y Migraciones (англ.). (2024). *Звіти про інтеграцію біженців.* <https://www.inclusion.gob.es/es/servicios-sociales/integracion/index.htm>

Ministerio de Trabajo y Economía Social (англ.). (2024). *Звіт про державний ринок праці за 2023 рік.* <https://www.sepe.es/HomeSepe/que-es-el-sepe/observatorio/mercado-trabajo/informes.html>

Міністерство праці та соціальної економіки. (2024). *Звіт про державний ринок праці за 2023 рік.* <https://www.sepe.es/HomeSepe/que-es-el-sepe/observatorio/mercado-trabajo/informes.html>

OECD (англ.). (2021). *Мовна підготовка дорослих мігрантів.* https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2021/04/language-training-for-adult-migrants_96148f7f/02199d7f-en.pdf

OECD (англ.). (2023). *Забезпечення продовження навчання для українських біженців.* <https://www.oecd.org/en/publications/education-at-a-glance-2023>

OECD (англ.). (2023). *Як працюють українські біженці на ринках праці країн ОЕСР?* <https://www.oecd.org/ukraine-hub/policy-responses/how-do-ukrainian-refugees-fare-in-the-labour-markets-of-oecd-countries-7b63f9c8/>

OECD (англ.). (2023). *Визнання попереднього навчання для українських студентів-біженців.* https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2023/11/recognition-of-prior-learning-for-ukrainian-refugee-students_91c1a56d/09936722-en.pdf

OECD (англ.). (2023). *Стратегії навичок інтеграції біженців: Порівняльний аналіз.* <https://doi.org/10.1787/9d95f5d3-en>

OECD (англ.). (2023). *Цифрові навички та цифрова інклюзія.* Брифінгова записка, OECD City Network on Jobs and Skills. Процитовано з веб-сайту OECD (<https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/about/projects/cfe/oecd-city-network-on-jobs-and-skills/Briefing-note-Digital-skills-and-digital-inclusion.pdf>)

<https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/about/projects/cfe/oecd-city-network-on-jobs-and-skills/Briefing-note-Digital-skills-and-digital-inclusion.pdf>

OECD (англ.). (2023). *Що ми знаємо про навички та ранні результати ринку праці біженців з України.* Публікації ОЕСР. Процитовано з веб-сайту OECD (https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2023/01/what-we-know-about-the-skills-and-early-labour-market-outcomes-of-refugees-from-ukraine_e95955bf/c7e694aa-en.pdf)

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2023/01/what-we-know-about-the-skills-and-early-labour-market-outcomes-of-refugees-from-ukraine_e95955bf/c7e694aa-en.pdf

OECD (англ.). (2023). *Зниклі підприємці 2023 року: Політика інклюзивного підприємництва та самозайнятості.* OECD Publishing (англ.). Процитовано з веб-сайту OECD (https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2023/11/the-missing-entrepreneurs-2023_5bb08bbe/230efc78-en.pdf)

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2023/11/the-missing-entrepreneurs-2023_5bb08bbe/230efc78-en.pdf

[he-missing-entrepreneurs-2023_5bb08bbe/230efc78-en.pdf](#)

SEPE ?? Державна служба зайнятості. (2024). *Звіти про ринок праці автономних громад.*

<https://www.sepe.es/HomeSepe/que-es-el-sepe/observatorio/mercado-trabajo/informes.html>

Eurostat (англ.). (2023). *Розрив цифрових навичок серед біженців в ЄС.* <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20230324-2>

Eurostat (англ.). (2024). *Інтеграція ринку праці біженців.* https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Праця_market_integration_of_refugees

ЮНЕСКО. (2024). *Нові дані показують як прогрес, так і виклики для українських студентів-біженців у Європі.*

Процитовано з веб-сайту ЮНЕСКО (<https://www.unesco.org/en/articles/new-data-insights-reveal-both-progress-and-challenges-ukrainian-refugee-students-education-europe>)

<https://www.unesco.org/en/articles/new-data-insights-reveal-both-progress-and-challenges-ukrainian-refugee-students-education-europe>

Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН). *Ресурси для роботодавців в Іспанії.* UNHCR Europe (англійською). Процитовано з веб-сайту УВКБ ООН в Європі (<https://www.unhcr.org/europe/resources-employers-spain>)

<https://www.unhcr.org/europe/resources-employers-spain>

Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН). (2024). *Від прав до інтеграції ?? Посібник для біженців.* <https://www.unhcr.org/it/wp-content/uploads/sites/97/2024/06/Guida-Rifugiati.pdf>

Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН). (2020). *Захист біженців: Довідник для парламентарів.* <https://www.unhcr.org/it/wp-content/uploads/sites/97/2020/07/7manualeparlamentari.pdf>

Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН). (2020). https://www.unhcr.org/it/wp-content/uploads/sites/97/2020/07/1UNHCR_manuale_operatore.pdf

https://www.unhcr.org/it/wp-content/uploads/sites/97/2020/07/1UNHCR_manuale_operatore.pdf

Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН). (2025). *Ресурси для роботодавців в Іспанії: Підтримка працевлаштування та включення біженців.* <http://unhcr.org/europe/resources-employers-spain>

UNFPA (англ.). (2025). *Іспанія інвестує 5 мільйонів євро на швидку, гнучку підтримку жінок та дівчат у всьому світі.* <https://www.unfpa.org/updates/spain-invests-%E2%82%AC5-million-rapid-flexible-support-women-and-girls-around-world>

Газетна стаття (без автора):

Eurostat (англ.). (2025, 15 квітня). *66 800 заяв про надання притулку в січні 2025 року.* Eurostat News.

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20250415-2>

Арісеура (англ.). (2025, 25 квітня). *ЄС, 400 000 біженців у 2024 році: Німеччина, Франція та Іспанія лідирують у відповіді.* <https://www.apiceuropa.com/ue-400-mila-rifugiati-nel-2024-germania-francia-e-spagna-guidano-laccoglienza/>

<https://www.apiceuropa.com/ue-400-mila-rifugiati-nel-2024-germania-francia-e-spagna-guidano-laccoglienza/>

La Moncloa (англ.). (2024). *Іспанія приймає майже 200 тисяч українських тимчасово захищених осіб.* Cambridge University Press (англ.). (<https://www.cambridge.org/core/journals/data-and-policy/article/anticipating-return-migration-to-ukraine-participatory-foresight-with-ukrainians-displaced-to-spain/837DA699379A2AAD60A87D9C801A6598>)

<https://www.cambridge.org/core/journals/data-and-policy/article/anticipating-return-migration-to-ukraine-participatory-foresight-with-ukrainians-displaced-to-spain/837DA699379A2AAD60A87D9C801A6598>

Eunews (англ.). (2025, 20 березня). *Заяви про надання притулку ЄС скоротилися на 13% у 2024 році.*

<https://www.eunews.it/2025/03/20/richieste-asilo-ue-calo-2024-immigrazione/>

Euronews. (2023, 27 лютого). *Іспанія: Складна інтеграція українських біженців.*

<https://it.euronews.com/2023/02/27/senza-casa-lavoro-sussidi-la-difficile-integrazione-dei-rifugiati-ucraini-in-spagna>

Euronews. (2022, 4 липня). *Іспанія: Європейський проект сприяє соціально-трудова інтеграції біженців у Мурсії.*

Процитовано з <https://it.euronews.com/my-europe/2022/07/04/spagna-un-progetto-europeo-facilita-linserimento-socio-lavorativo-dei-rifugiati-a-murcia>

Eunews (англ.). (2025, 4 червня). *Україна, нова пропозиція ЄС для біженців: захист до 2027 року.* Процитовано з

<https://www.eunews.it/2025/06/04/ucraina-ue-rifugiati-protezione-2027-hub/>

Веб-сайт (з автором):

Ради Європи. (2013). *Лінгвістична інтеграція дорослих мігрантів: Посібник з розробки стратегій та їх реалізації*. Процитовано 19 червня 2025, from <https://rm.coe.int/16802fc4156>

Ministerio de la Presidencia (англ.). (2025, 25 лютого). *Іспанія посилює захист українського народу*. La Moncloa.

<https://www.lamoncloa.gob.es/lang/en/gobierno/news/paginas/2025/20250225-ukrainian-people-protection.aspx>

ISMU (англ.). (2023, 9 травня). *Тимчасовий захист та прийом українських біженців в Італії та Іспанії*.

<https://www.ismu.org/protezione-temporanea-e-accoglienza-dei-profughi-ucraini-in-italia-e-spagna-comunicato-stampa-9-5-2023/>

УВКБ ООН. (2023). *Портал операційних даних ?? Ситуація в Україні*. <https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>

Веб-сайт (без автора):

Інтернет веб-рішення. (2025). *VOICE_WP2_Common_Methodology.pdf* [Внутрішній проектний документ]. Консорціум VOICE.

Інтернет веб-рішення. (2025). *VOICE_Background_Rationale_KOM.pptx* [Внутрішня презентація]. Консорціум VOICE.

Інтернет веб-рішення. (2025). *VOICE_WP2_KOM.pptx* [Внутрішня презентація]. Консорціум VOICE.

Інтернет веб-рішення. (2025). *VOICE_WP1_KOM.pptx* [Внутрішня презентація]. Консорціум VOICE.

База даних інформації про притулок ?? Ассем. (2025, 12 травня). *Доступ до ринку праці ?? Іспанія*. Процитовано з веб-сайту AIDA ([https://asylumineurope.org/reports/country/spain/content-international-protection/employment-and-education/access-labour-](https://asylumineurope.org/reports/country/spain/content-international-protection/employment-and-education/access-labour-market/)

[market/https://asylumineurope.org/reports/country/spain/content-international-protection/employment-and-education/access-labour-market/](https://asylumineurope.org/reports/country/spain/content-international-protection/employment-and-education/access-labour-market/)

УВКБ ООН в Іспанії. (2023, 1 липня). *Coursea (англійською): Безкоштовне онлайн-навчання*. Отримано з <https://help.unhcr.org/spain/en/educacion/formacion-online-gratuita/>

CEAR (англ.). (2024, 27 лютого). *ESPACIO CONECTA(R)*. Отримано з <https://www.cear.es/espacio-conectar/>

7.2 Звіт країни - Польща

Публікація (з автором):

Zymnín, A., Kowalski, M., Bryzek, Sz., Kowcuń, S., Dąbrowska, E., Sytnik, M., Yanovski, Y. (2023). Raport z

badania sondażowego ?? Uchodźcy wojenni z Ukrainy. Rok w Polsce ?? . https://studium.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2023/04/RAPORT_UCHODZCY_WIELKANOC_W_POLSCE_POL_WWW_OK.pdf

K. Pędziwiatr, M. Stonawski, J. Brzozowski, S. Szkołut, Imigranci ekonomiczni i przymusowi w Krakowie w 2023 roku, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie. <https://owim.uek.krakow.pl/wp-content/uploads/2024/02/RAPORT-OWIM-2023.pdf>

P. Umiński, O. Samotył, A. Piłat, M. Walewski, Wpływ napływu migrantów z Ukrainy na polską gospodarkę, Bank

Gospodarstwa Krajowego

https://www.bgk.pl/files/public/Raporty/20250310_Wp%C5%82yw_imigrant%C3%B3w_z_Ukrainy_na_polsk%C4%85_gospodark%C4%99_FINAL.pdf

Ciszek, P., Florczak, I., Garczyński, W. Zatrudnienie obywateli Ukrainy przebywających w Polsce od 24 lutego 2022 roku w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy. Praktyczny poradnik (англ.). Warszawa 2022.

https://lewiatan.org/wp-content/uploads/2023/01/Poradnik-dla-pracodawcow_zatrudnienie-obywateli-Ukrainy.pdf

Dębowska, K., Kłosiewicz-Górecka, U., Szymańska, A., Wejt-Knyżewska, A., Zybortowicz, K. (2022) *Українські фірми в Polsce po wybuchu wojny w 2022 r.*, Polski Instytut Ekonomiczny, Warszawa.

https://www.parp.gov.pl/attachments/article/83636/PIE-Raport_Ukrai%C5%84skie_firmy_2022%20-%20ostateczny_v.5.pdf

Політика та офіційний документ:

Eurostat (англ.). (2025, 15 квітня). *66 800 заяв про надання притулку в січні 2025 року*. Eurostat News.

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20250415-2>

Комісія ЄС. *Kraje UE przyjmują osoby uciekające z Ukrainy*. <https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity->

[ukraine/eu-countries-welcoming-those-fleeing-ukraine_pl](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX%3A32001L0055)

Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX%3A32001L0055>

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 r., poz. 583 z późn. zm.) <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/pomoc-obywatelom-ukrainy-w-zwiazku-z-konfliktem-zbrojnym-na-terytorium-19216115>

Urząd do Spraw Cudzoziemców, Obywatele Ukrainy w Polsce ?? <https://www.gov.pl/web/udsc/obywatele-ukrainy-w-polsce> ?? aktualne-dane-migracyjne

Urząd do Spraw Cudzoziemców 2025: Obywatele Ukrainy w Polsce ?? raport statystyczny

<https://www.gov.pl/web/udsc/obywatele-ukrainy-w-polsce--raport-statystyczny>
Narodowy Bank Polski, Sytuacja życiowa i ekonomiczna migrantów z Ukrainy w Polsce w 2024 r. Warszawa 2024. <https://nbp.pl/wp-content/uploads/2025/02/Sytuacja-uchodzcow-z-Ukrainy-2024-PL-DS-WWWW.pdf>

Європейська мережа інформаційних центрів у Європейському регіоні ?? Національні інформаційні центри академічного визнання (ENIC-NARIC), sieć instytucji zajmujących się uznawaniem kwalifikacji akademickich w Europie. <https://www.enic-naric.net/>

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej - NAWA <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc>

Główny Urząd Statystyczny GUS - Mieszkańcy Ukrainy objęci ochroną czasową. <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/migracje-zagraniczne-ludnosci/mieszkanicy-ukrainy-objeci-ochrona-czasowa,19,1.html>
Fundusz Azylu, Migracji i Integracji - mechanizm finansowy Unii Europejskiej ustanowiony na okres 2021-2027 Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1147 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiającym Fundusz Azylu, Migracji i Integracji, Fundusz Azylu Migracji i Integracji 2021-2027 - Departament Funduszy Europejskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji www.Gov.pl

Europejski Fundusz Społeczny - Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/efs>

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej <https://www.gov.pl/web/rodzina/informacja-dla-obywateli-ukrainy-1>

Газетна стаття (без автора):

<https://wgospodarce.pl/informacje/128219-ukrainki-chca-pracowac-w-it>

Imigranci z Ukrainy aktywni na polskim rynku pracy. Polska Agencja Prasowa, 2024, <https://www.pap.pl/aktualnosci/imigranci-z-ukrainy-aktywni-na-polskim-ryнку-pracy-nbp-podal-dane>

Веб-сайт (з автором):

УВКБ ООН. (2023). *Портал операційних даних ?? Ситуація в Україні*.

<https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>

65% українських біженців працюють, але стикаються з багатьма проблемами на польському ринку праці, Polski Instytut Ekonomiczny, 12.02.2024, <https://pie.net.pl/en/65-ukrainian-refugees-work-but-face-many-challenges-in-the-polish-labour-market/>

Альянс навичок у Польщі, Kwalifikacje ponad granicami: Uznawanie ukraińskich dyplomów i kwalifikacji w Polsce, Warszawa 2025, <https://api.ngo.pl/media/get/257812>

<https://www.womensrefugeecommission.org/wp-content/uploads/2024/08/Cash-Voucher-Assistance-for-Family-Planning-Poland-POLISH.pdf>

Integracja na pół etatu: Dlaczego polski rynek pracy nie wykorzystuje potencjału uchodźców? [Integracja na pół etatu: Dlaczego polski rynek pracy nie wykorzystuje potencjału uchodźców? | Інститут Нової Європи](https://www.institutnowoi.org/)

Веб-сайт (без автора):

Компанія «Делойт»: Raport 2022 (англійською). ?? Uchodźcy z Ukrainy w Polsce. Wyzwania i potencjat

integracji ?? . <https://www.deloitte.com/pl/pl/services/consulting/research/raport-analiza-wplywu-uchodzcow-z-Ukrainy-na-gospodarke-Polski.html>

<https://partnerstwo.info/aktualnosci/wsparcie-dla-ukrainek-z-branzy-medycznej-rejestracja-trwa/>

<https://swps.pl/centrum-prasowe/informacje-prasowe/34127-migranci-z-ukrainy-wyzwania-integracji-a-umiejetnosc>

[cyfrowe?highlight=%5B%22be%22%2C%22responsible%22%2C%22for%22%2C%22be+responsible%22%2C%22e+responsible+for%22%2C%22responsible+for%22%5D](https://wgospodarce.pl/informacje/128219-ukrainki-chca-pracowac-w-it)

<https://wgospodarce.pl/informacje/128219-ukrainki-chca-pracowac-w-it>

<https://publicystyka.ngo.pl/>

<https://www.fronda.pl/a/Raport-Ukraincy-w-Polsce-zatrudnienie-i-inne-aspekty.237679.html>

https://www.researchgate.net/publication/360116721_Uchodzcy_z_Ukrainy_w_Polsce

7.4 Звіт країни - Італія

Аналітичний документ:

EMN - Європейська міграційна мережа, EUROSTAT. EMN Country Factsheet 2022: Італія, 2023 рік.
https://www.emnitalyncp.it/wp-content/uploads/2023/09/EMN_Factsheets2022_IT_0.pdf

EMN - Європейська міграційна мережа, ОЕСР - Організація економічного співробітництва та розвитку. Інтеграція ринку праці бенефіціарів тимчасового захисту від України, 2024.
https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-issues/migration/OECD-EMN%20Inform_%20Labour-market-integration-of-beneficiaries-of-temporary-protection-from-Ukraine.pdf

EPRS - European Parliamentary Research Service (Європейська парламентська дослідницька служба). Переміщені українці: Виклики та перспективи інтеграції в ЄС, 2025 рік.
[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/769497/EPRS_BRI\(2025\)769497_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/769497/EPRS_BRI(2025)769497_EN.pdf)

Eurofound - Європейський фонд покращення умов життя та праці. Сприяння соціальній згуртованості та конвергенції. Перешкоди працевлаштуванню переміщених українців, 2023 рік.
<https://www.eurofound.europa.eu/en/publications/2023/barriers-employment-displaced-ukrainians>

Eurofound - Європейський фонд покращення умов життя та праці. Соціальні наслідки міграції: Вирішення проблем прийому та інтеграції українських біженців, 2024 рік.
<https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/2024-03/ef23030en.pdf>

EWSI - Європейський веб-сайт з інтеграції. Поєднання курсів для мігрантів для доповнення кваліфікацій, отриманих у третій країні: Підходи та практика в державах-членах ЄС, 2024 рік.
https://home-affairs.ec.europa.eu/document/download/418b8538-e811-4dfe-9ca0-fb4e55bbe1e5_en?filename=Bridging%20courses%20for%20migrants%20to%20complement%20qualifications%20acquired%20in%20third%20countries_en.pdf

MOM - Міжнародна організація з міграції, MPI Europe - Інститут міграційної політики Європи. Вивчення намірів біженців повернутися в Україну: Data Insights and Policy Responses, 2024 (Переглянуто в квітні 2025 року).
https://www.migrationpolicy.org/sites/default/files/publications/mpie-iom_ukraine-return-intentions-2024-final.pdf

MIDEM - Mercator Forum for Migration and Democracy. Від працевлаштування до працевлаштування: Порівняння інтеграції ринку праці українських жінок у Польщі, Італії та Німеччині, 2025.
https://forum-midem.de/wp-content/uploads/2025/01/TUD_MIDEM_PolicyPaper_2025-1_From-Displacement-to-Employment_.pdf

Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Що ми знаємо про навички та результати раннього ринку праці біженців з України, 2023 рік.
https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2023/01/what-we-know-about-the-skills-and-early-labour-market-outcomes-of-refugees-from-ukraine_e95955bf/c7e694aa-en.pdf

Стаття в журналі:

Когніньї Едіт, Борисова Тетяна, Мікеліні Олена. ?? L ?? italiano L2 tra lavoro di cura e pluralità identitaria. Un ?? indagine sui bisogni formativi delle assistenti familiari dall ?? est Europa attraverso l ?? autobiografia linguistica. ?? Italiano LinguaDue, no.1 (2025): 310-331.

https://www.researchgate.net/publication/392907297_L%27ITALIANO_L2_TRA_LAVORO_DI_CURA_E_PLURALITA_IDENTITARIA_UN%27INDAGINE_SUI_BISOGNI_FORMATIVI DELLE_ASSISTENTI_FAMILIARI_DALL%27EST_EUROPA_ATTRAVERSO_L%27AUTOBIOGRAFIA_LINGUISTICA

Матущик Каміль, Ковальська Каміла. Чи є ринки праці інклюзивними для українських військових мігрантів? Перспективи від польських та італійських суб'єктів міграційної інфраструктури. ?? Соціальна інклюзія, т. 12 (2024): 1-19. <https://www.cogitatiopress.com/socialinclusion/article/download/8798/3973>

Веб-сайт (з автором):

Фішер, Бетсі. ?? Італія запускає коридори трудової мобільності для біженців. ?? Талант за межами кордонів. 2025. Доступний 31 липня 2025 року.

<https://www.talentbeyondboundaries.org/blog/press-release-italy-launches-labour-mobility-corridors-for-refugees>

Молінаро, Барбаро. ?? Перші біженці прибувають до Італії за новою схемою трудової мобільності. ?? УВКБ ООН - Агентство ООН у справах біженців. 2025. Доступний 31 липня 2025 року.

<https://www.unhcr.org/europe/news/stories/first-refugees-arrive-italy-under-new-labour-mobility-scheme#:~:text=The%20%22Labour%20Corridors%20for%20Refugees,many%20are%20forced%20to%20undertake>

Світлична, Марина. ?? Інтеграційні виклики українських біженців в Італії. ?? Osservatorio Balcani e Caucaso Transeuropa. 2025. Доступний 31 липня 2025 року.

<https://www.balcanicaucaso.org/eng/Areas/Ukraine/Integration-challenges-of-Ukrainian-refugees-in-Italy-238422#:~:text=Education%20and%20work%20opportunities&text=This%20experience%20is%20common:%2031.4%20opportunities%20is%20a%20shared%20concern.>

Веб-сайт (без автора):

Assolavoro - Associazione Nazionale delle Agenzie per il Lavoro. ?? Спеціальна Україна. Accoglienza&Lavoro. ?? 2025. Доступ 18 липня 2025 року.

<https://assolavoro.eu/progetto-accoglienza-e-lavoro/>

Cedefop - Європейський центр розвитку професійної підготовки. ?? Італія: інтеграція українських біженців у ПТО та ринок праці. ?? Національні новини. 2022. Доступ 18 липня 2025 року.

<https://www.cedefop.europa.eu/en/news/italy-integration-ukrainian-refugees-vet-and-labour-market>

Cinformati - Centro Informativo per l'Immigrazione. ?? Gli stranieri in Italia, ecco i dati Istat più aggiornati. ?? Notizie. 2024. Доступ 18 липня 2025 року

<https://www.cinformati.it/Comunicazione/Notizie/Gli-stranieri-in-Italia-ecco-i-dati-Istat-piu-aggiornati>

Dipartimento della Protezione Civile - Presidenza del Consiglio dei Ministri (англійською). ?? Emergenza Ucraina. Панель управління richieste di protezione temporanea. ?? Richieste di protezione temporanea. 2025. Доступ 18 липня 2025 року.

<https://mappe.protezionecivile.gov.it/it/mappe-e-dashboards-emergenze/mappe-e-dashboards-ucraina/richieste-di-protezione-temporanea/>

Європейська комісія. ?? Інструмент профілю навичок ЄС для громадян третіх країн. ?? 2025. Доступ 30 липня 2025 року.

<https://ec.europa.eu/migrantskills>

Європейська Рада - Рада Європейського Союзу. Країни-члени ЄС погоджуються продовжити тимчасовий захист для біженців з України. 2025. Доступ 18 липня 2025 року.

<https://www.consilium.europa.eu/it/press/press-releases/2025/06/13/eu-member-states-agree-to-extend-temporary-protection-for-refugees-from-ukraine/>

Европейська Рада - Рада Європейського Союзу. ?? Як ЄС допомагає біженцям з України. ?? Європейська Рада - Рада Європейського Союзу. 2025. Доступ 18 липня 2025 року.

<https://www.consilium.europa.eu/it/policies/refugee-inflow-from-ukraine/>

Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali (англійською). ?? PUOI PLUS: da oggi le domande per promuovere percorsi di inclusione per migranti vulnerabili. ?? Примітка. 2025. Доступний 31 липня 2025 року.

<https://www.lavoro.gov.it/notizie/pagine/puoi-plus-da-oggi-le-domande-per-promuovere-percorsi-di-inclusione-migranti-vulnerabili>

Міністерство закордонних справ та міжнародного співробітництва. ?? Італія на підтримку України. ?? 2025. Доступний 31 липня 2025 року.

https://www.esteri.it/en/politica-estera-e-cooperazione-allo-sviluppo/aree_geografiche/europa/litalia-a-sostegno-dellucraina/

Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). ?? Навички дисбалансу. Італія. ?? 2025 рік. Доступ 30 липня 2025 року.

[https://www.oecdskillsforjobsdatabase.org/imbalance.php#IT/ / / / /"skills"%2C"knowledge"%2C"abilities" / co](https://www.oecdskillsforjobsdatabase.org/imbalance.php#IT/ / / / /)

Портал Integrazione Migranti. ?? Lavoro e protezione temporanea, risposte alle domande più frequenti. ?? Новини. 2022. Доступ 18 липня 2025 року.

<https://integrazionemigranti.gov.it/it-it/Ricerca-news/Dettaglio-news/id/2487/Protezione-temporanea-e-lavoro-risposte-alle-domande-piu-frequenti>

Портал Integrazione Migranti. ?? L ?? emergenza Ucraina e il progetto PUOI. ?? Новини. 2023. Доступ 18 липня 2025 року.

<https://integrazionemigranti.gov.it/it-it/Ricerca-news/Dettaglio-news/id/3299/LEmergenza-Ucraina-e-il-progetto-PUOI#Puoi>

ReadyForIT (англійською). ?? ReadyForIT Біженці & Мігранти. ?? 2025. Доступ 18 липня 2025 року

<https://www.readyforit-refugeesmigrants.it>

UNHCR - Агентство ООН у справах біженців. ?? Допоможіть Італії. Робота ?? . 2025. Доступ 18 липня 2025 року.

<https://help.unhcr.org/italy/services/work/>

